

Celrà

Revista municipal de Quart

Nº 113 — Març 2022

Tono Casabó

Continguts

Carles Gutierrez
Miquel Cortés
Jordi Batlle
Narcís Mas
Samuel Lado
Vanesa Larramendy
Gemma Borgoñoz
Sílvia Vidal
Arnau Benac
Josep Roura
Cristina Troyano
Carles Serra
Laura Just
Andreu Cufí
Adrià Compte
Entitats municipals

Disseny gràfic
TINGLADO

Fotografia portada i entrevista

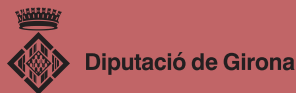
Carles Palacio

Introducció de llenguatge
no sexista

Laberta, agència de
comunicació viva

Dipòsit legal
GI.943-1987

Amb el suport de

04	Carta de l'alcalde	06
10	Feina feta	14
16	Postals del món	22
24	Objectes de terrissa	26
30	Entrevista: Tono Casabó	32
34	Arxiu històric	36
40	Pinzellades històriques	43
44	Entorn natural	47
	Coneix les Gavarres	
	Enraonem	
	Educació	
	Entitats	
	Viu a Quart	
	Contes engrunats	
	Salut	
	Pastafang	

Carta de l'alcalde

Carles Gutiérrez Medina

Benvolguts i benvolgudes,

És obligat que us parli primer de tot, i pel que fa a qüestions de nivell local, del nou sistema de recollida de residus.

Des del passat dia 1 de març la recollida de residus del municipi es fa porta a porta. Això, com sabeu, consisteix bàsicament en la eliminació dels contenidors dels carrers i en lliurar els residus davant de la porta de casa, en uns dies i hores determinats per a cada fracció. El canvi que suposa és important, però els avantatges d'aquest sistema són superiors als possibles inconvenients, a banda de que la normativa de residus obliga als municipis a anar-ho implantant progressivament per poder complir amb els índex que fixen les directrius europees.

Tot plegat ha suposat una modificació substancial en la logística de recollida, tant per l'empresa adjudicatària del servei com per a vosaltres, veïns i veïnes, ja que requereix un canvi d'hàbits i unes noves rutines. Per això, per part de l'Ajuntament i del Consell Comarcal s'han fet diferents campanyes d'informació per explicar i facilitar el nou sistema, i s'han lliurat els materials necessaris per dur-ho a terme. En qualsevol cas, sempre quedem a la vostra disposició per seguir ajudant-vos en el que necessiteu per agilitzar el servei.

L'objectiu principal respon a la necessitat general de millorar el percentatge de recollida selectiva i de recuperació de residus, en benefici de la qualitat del medi ambient i de la salut ambiental, que vol dir, en definitiva, en benefici de la natura i de les persones, de tots i cadascun de nosaltres. Compartir objectius comuns ens obliga a compartir també les obligacions.

Indirectament, la retirada dels contenidors permet també disposar de més espai a la via pública, pres-

cindir del seu manteniment i neteja i que no hi hagi desbordaments, estant més nets els espais públics. Per contra, és cert que obliga a un horari de lliurament més estricte i requereix d'una major participació i implicació dels usuaris, també en la tria de les diferents fraccions. D'aquí ve la necessitat de que tots plegats hi col·laborem, de que siguem conscients de la importància de la reducció dels residus que generem i de separar-los correctament.

Des d'aquí us agraïm la resposta positiva rebuda i la bona disposició i la col·laboració perquè el sistema funcioni, cosa que mica en mica estem aconseguint entre a tots.

En un altre àmbit de l'actuació municipal, que contrasta i s'aparta d'això comentat fins ara, voldria destacar dues activitats importants que s'han organitzat des de les respectives regidories de festes i d'igualtat i identitat cultural.

La primera és la celebració de "La Rufina". Es tracta d'un cicle d'arts escèniques amb actuacions de circ, música i màgia que té lloc un diumenge al mes des del març fins al juny. La programació és molt atractiva amb intervencions d'artistes de renom com Paula Grande, BigBlag Rhino o el Mag Fèlix, entre d'altres. En programes a part trobareu tota la programació i els espais on es celebra, tots ells característics del municipi. Com a curiositat esmentar que el nom de "La Rufina" neix de la tradició de Quart basada en una de les santes de l'antiga confraria de Terrissers i Ollers. Per la seva importància i perquè després del temps de pandèmia anirà bé poder tornar a gaudir d'aquest espectacles i de retrobar-nos tots plegats, us convido a assistir-hi i a participar-hi.

L'altra proposta que tira endavant és "Terra de dones". És una iniciativa per al mes de març amb l'objectiu de

reivindicar el paper de les dones en un dels trets identitaris més rellevants del municipi: la terra. El programa ressalta que "les dones han tingut un paper rellevant en les diferents professions de proximitat del municipi de Quart, per això l'Ajuntament vol posar de relleu la seva tasca amb aquestes jornades". Presenta més de deu activitats que giren al voltant de les dones des de diversos àmbits, amb passejades literàries, xerrades, tallers, cursos, espectacles i taules rodones. Comptem amb una bona rebuda i acceptació i això permetrà que tingui continuïtat en anys successius. Des d'aquí un agraïment a totes les persones i entitats que han col·laborat en la seva organització i realització.

Per acabar, i en una qüestió fonamental però que depassa en molt les atribucions municipals, volem manifestar la nostra defensa més enèrgica dels principis i valors que fonamenten la nostra societat democràtica enfront de la barbàrie, la injustícia i el patiment que suposa la guerra. L'agressió militar de la federació russa a Ucraïna mereix la nostra denúncia i reprovació més enèrgica, i volem donar el nostre suport al poble ucraïnès. Des d'aquí agraïm a tots vosaltres, veïns i veïnes, la resposta ràpida i generosa a la campanya solidària de recollida de material pels refugiats d'aquesta guerra. Quart és un municipi que sempre respon a les crides humanitàries i això és un motiu més de que ens sentim orgullosos de ser els vostres representants.

Moltes gràcies.

Carles Gutiérrez Medina
L'Alcalde

Feina feta

Obres, Serveis i Medi ambient Miquel Cortès

Com bé sabeu, s’ha iniciat el sistema de recollida selectiva porta a porta. Conscients de que és un canvi important per tot el municipi, hem habilitat, amb el Consell Comarcal, una oficina dedicada a resoldre dubtes amb les incidències amb els cubells, resolució de problemes amb els clauers per accedir a les àrees tancades, dubtes amb la separació dels residus, gestió de canvis de contenidors d’activitats, reposició de cubells trencats, entrega de cubells a nous usuaris, entrega d’etiquetes pel tèxtil sanitari, dubtes de l’App, recollir les bosses de poda, etc.

També heu de recordar que:

- Cal deixar la matèria orgànica dins el cubell corresponent amb bossa compostable. El cubell petit és per dins la cuina. Aquest no es treu per la recollida.
- Els plàstics i els envasos cal deixar-los amb bossa de plàstic dins el cubell de recollida de color verd.
- El vidre cal deixar-lo sense bossa, directament dins el cubell de recollida de color verd. També el paper i el cartró.
- Els residus de resta cal deixar-los amb bossa de plàstic dins cubell de recollida de color gris.
- Els bolquers, compreses, excrements d’animals (residu tèxtil sanitari) es pot deixar cada dia de recollida dins una bossa de plàstic identificada amb adhesiu corresponent.

A l’apartat de Viu a Quart podreu trobar més informació sobre els horaris de l’oficina d’atenció i el correu de contacte. També trobareu informació sobre la nova deixalleria de Quart.

Joventut i Comunicació Samuel Lado

Des de l’àrea de Joventut, dir-vos que hem engegat, com cada any, els cursos de monitoratge: convoquem dues places per poder-se treure el títol de director/a de lleure, quatre de monitor/a i quatre de premonitor/a. Podeu trobar més informació a la web municipal. També, en el marc d’activitats que organitza el Consell Comarcal del Gironès, hem estat presents a la Jornada de Delegats, la qual té com a objectiu facilitar eines i estratègies per dur a terme la tasca de delegat/a. Finalment, m’agradaria recordar el fet que disposem del Servei d’Ocupació Juvenil, que ajuda i forma el jovent en habilitats bàsiques com elaborar un currículum vitae o buscar feina, entre d’altres. Aproveïteu-lo!

Pel que fa a l’àrea de Comunicació, continuem avançant per a dotar de contingut el portal de transparència de l’Ajuntament. Paral·lelament, estem millorant els requisits d’accessibilitat de la nova web municipal. Respecte a l’aplicació municipal (WeTown), comentar-vos que hem dut a terme una consulta popular sobre el taller de música i moviment per a nadons i famílies i que hem rebut un gran nombre de propostes que estem gestionant (instal·lació de carregador per vehicles elèctrics, parc de cal·listènia, etc.).

Finalment, agrair, com sempre, tothom qui ha participat en aquesta edició de la revista i convidar totes aquelles persones que estiguin interessades a fer-ho, a posar-se en contacte amb nosaltres a través de l’adreça de correu electrònic elcelre@quart.cat.

Acció social, Cooperació i igualtat Sílvia Vidal

Diferents ajuntaments de la província de Girona, entre ells el de Quart, donem suport a la ONG internacional, intercultural i sense ànim de lucre NouSol que té com a missió l’empoderament de col·lectius en situació de vulnerabilitat, marginació o exclusió social, a través de l’educació, les arts, el lleure, l’acompanyament i el lliurament d’eines i coneixements per adquirir habilitats.

La missió de l’organització és aconseguir ser referent en la innovació social i en el treball en xarxa, i els seus principals valors són la igualtat, la dignitat, la transparència, la interculturalitat, la protecció del medi ambient i la bioeconomia.

Amb presència a molts països, NouSol té actius diferents projectes i programes, com el de sensibilització per evitar que infants i joves de Bobo-Dioulasso (Burkina Faso), que per diferents situacions com la violència a l’entorn o la pobresa familiar, siguin captats pels grups Jihadistes que actuen al país.

En la propera publicació de la revista trobareu un article redactat per la pròpia organització amb informació més detallada de les actuacions que porten a terme. Per conèixer millor els diferents projectes podeu visitar la seva pàgina web www.nousol.org.

Festes, Educació i Esports Vanessa Larramendy

Les escoles visiten la Biblioteca: Diverses classes de les escoles 9deQuart i Santa Margarida han entrat a la Biblioteca Miquel Pairoli durant els darrers mesos per descobrir aquest espai municipal i tots els recursos i eines que posa a la disposició dels quartencs i quartenques.

Educació 360: Durant aquest 2021, el projecte Educació 360 ha acollit diverses taules d’entitats i interprofessionals del municipi per tal de plantejar reptes i accions específiques pel 2022

A partir d’aquest treball, es proposen i s’aproven les següents línies estratègiques:

- Educació de les emocions i de la cura (emocional, nutricional, sexual, gènere, ecològica, conflictes...)
- Fomentar la relació i la coordinació entre entitats i serveis. Elaborar una guia conjunta d’activitats i projectes.
- Fomentar la participació d’infants i joves per donar-los veu i protagonisme.

Esports: El passat 19 de gener del 2022, la Junta de Govern Local va adoptar, en sessió ordinària, l’acord per aprovar el conveni de l’Ajuntament de Quart amb l’Agrupació Esportiva Micfootball i la Unió Esportiva Quart per tal de celebrar el torneig MIC Football – Mediterranean International Cup al camp de futbol municipal durant els anys 2022 i 2023.

Festes: El Nadal a Quart Hem viscut unes festes nadalenques amb molta il·lusió. Hem pogut rebre el Tió de Nadal, fer el fanalet a casa amb la família i esperar la nit més màgica després de la Cavalcada de Reis. Volem agrair tota la feina feta a la comissió de Festes de Quart i a la brigada de l’Ajuntament.

Promoció econòmica,
Transparència i Identitat Cultural

Jordi Batlle

Iniciem l’any 2022. Sembla que la pandèmia ens dona un respir i, per tant, ens permet projectar-nos més a llarg termini. Dos intervals són importants de cara a aquest any: el mes de març i el mes d’octubre. Març, dedicat a les dones, i octubre, dedicat a la gastronomia. És la il·lusió que volem projectar des de la vessant més identitària dins del marc ‘Quart, terra que inspira’

Dins l'àmbit econòmic, dir-vos que continuem treballant en la promoció del nostre polígon industrial de Palol. Del resultat del treball realitzat amb els actors principals del polígon (propietaris de terrenys, propietaris de naus, llogaters i l'Associació), se n'ha iniciat un altre: la priorització de les accions.

Aquestes accions, a banda de ser una prioritat des de l'Ajuntament, volen donar veu a les inquietuds de la gent que treballa al polígon per tal de poder ajudar en el seu desenvolupament i d'aquesta manera esdevenir un pol de creixement de llocs de treball i riquesa pel nostre municipi.

Un altre aspecte a remarcar i molt important, és el trasllat de diverses activitats d'entitats a l'edifici de l'actual Museu de la Terrissa. Aquest aspecte, afegit a les formacions que l'Associació de Terrissers del nostre municipi està duent a terme els dimarts, dimecres, dijous i dissabte, fa que estiguem molt satisfets de la primera fase de promoció d’increment del les ràtios d’utilització d’aquest edifici tan important i emblemàtic per nosaltres. Des de l'Ajuntament no volem deixar de difondre que la formació del treball amb fang que s’està duent a terme és la llavor necessària pel creixement en la difusió i el reconeixement de la nostra història. Us animem a contactar amb l'Associació de Terrissers per apuntar-vos a aquestes formacions.

Salut i Entitats

Josep Roura

Hola veïns i veïnes de Quart. En el moment d’escriure aquestes línies, podem donar per finalitzada la sisena onada de la Covid-19 que sortosament, tot i ser la que ha presentat uns números de contagi més elevats fins ara al nostre Municipi, també, per norma general, ha estat d’una menor gravetat que en onades anteriors. Les restriccions s’han anat reduint de forma continuada tant en mobilitat, com en aforaments, activitats i pel que fa a l’ús de la mascareta, arribant a un estat de relativa normalitat.

Per altra banda, s’està organitzant una nova donació per part del Banc de Sang amb l'Eugeni Bou al capdavant, el dia 2 de març, que segur que serà un nou èxit d'organització i participació.

El passat 17 de gener en el Ple Municipal es va fer efectiu el canvi de la regidoria d’entitats que em porta, amb amb il·lusió i ganes de servir al municipi, a assumir en substitució del company Arnau Benac a qui agraeixo la feina feta fins ara, i que seguirà al capdavant de la regidoria de Civisme impulsant campanyes com la darrera que ja ha dut a terme ‘Art sí, vandalisme no’ que ens ha deixat uns murals impressionants decorant punts del municipi.

Gent Gran

Gemma Borgoñoz

A la llar de persones jubilades comencen l'any més animades que mai, amb quasi totes les activitats en marxa, i amb la intenció de fer-ne més. De moment la pandèmia ens va obrint més portes cada dia, així que s'ha pres la decisió de celebrar el dinar del soci el dia 27 de març, finalitzant la festa amb ball. També es té la intenció de celebrar Sant Jordi tal com s'ha fet sempre, amb berenar i concert de la coral de Quart.

Igualment, es preveu començar a realitzar algunes excursions, que ja s'aniran informant degudament.

Civisme

Arnau Benac

Des de la regidoria de Civisme es valora molt positivament el resultat de la campanya ‘Art sí, vandalisme no’ en el marc de la qual es va fer un mural sota el pont de la general; estem contents tant per com ha quedat, com per tot el que representa. Aviat iniciarem noves campanyes de conscienciació relacionades amb el dia a dia de totes i tots nosaltres.

Per altra banda, vull anunciar el meu traspàs de la regidoria d'Entitats, que per motius personals no he pogut tirar endavant, al company Josep Roura a qui desitjo molta sort; estic convençut que hi farà molta (i bona) feina.

Hisenda

Narcís Mas

Quan vam entrar a l'Ajuntament, el juny de 2019, l'Impost sobre Béns Immobles Urbans (IBIU) se situava en un 0'945%.

Després d’estudiar ajuntaments similars al nostre, vam percebre que l’impost que aplicàvem era lleugerament superior. Per tant, i arran d’una sèrie de càlculs que vam dur a terme, vam fixar l’impost al 0’837%. És a dir, vam aplicar una rebaixa de l’11’11%.

Posteriorment, vam tornar a revisar l’impost. I vam aplicar una nova rebaixa, fet que el va situar al 0’8085%, una disminució del 7’98%.

Postals del món

Xavier Casanovas

Hi ha moltes excuses per viatjar i la meva han estat els ral·lis. El plaer de poder veure de prop els millors pilots del món portant cotxes al límit en carreteres plenes de revolts i sobre superfícies diverses -asfalt, terra, neu- m'ha dut a diferents llocs d'Europa des de fa temps.

El primer viatge el vaig fer amb 15 anys. Va ser el gener de 1986 i, amb quatre aficionats més de Quart que em doblaven l'edat, vam agafar el Renault 11 d'un d'ells per anar cap al sud-est de França a veure el ral·li Montecarlo. Eren temps sense mòbils, GPS ni internet i per accedir a les carreteres dels Alps per on passaven els cotxes només disposàvem dels mapes que havien sortit publicats a les revistes de motor. Aquesta manca de tecnologia feia més bonics els viatges perquè et passaves tota l'estona havent de parlar amb la gent per saber camins que t'evitessin cues, llocs on menjar bé, on comprar pa o queviures...

En aquella època, anar a França també era descobrir coses que aquí no existien, com els restaurants de bufet lliure o la varietat de gasolineres de diferents marques -aquí encara hi havia el monopoli de la Campsa- i, a més, il·luminades amb llums de neó.

A dalt dels Alps el mes de gener hi fa molta fred i enceníem fogueres per escalfar-nos, però en fer-les damunt de la neu ens trobàvem que al cap d'una estona teníem el foc un metre per sota dels nostres peus. Els ral·lis d'abans es feien cada dia a fins 10 i 12 trams diferents molt separats entre ells. Nosaltres, intentant veure'n com més millor, recorríem uns 500 quilòmetres diaris embotits tots cinc dins l'R-11. En arribar al darrer dia, estàvem tant cansats que ja no vam tenir ni esma d'anar a veure la passada pel mític Coll de Turini.

Montecarlo, al estar a prop, és el ral·li al que he anat més vegades, una vintena, la darrera el 2019. Algun cop havíem arribat a ser fins a sis cotxes de gent de Quart, Llambilles i Cassà. Un any, ja de tornada, els gendarmes ens van encalçar per l'autopista perquè es pensaven que érem terroristes; per sort, el malentès es va desfer ràpidament.

Aquell mateix any 1986 vaig repetir experiència en un ral·li del Mundial. De cara a la temporada següent s'eliminava la categoria del grup B i volíem gaudir per darrera vegada d'aquells cotxes tan potents, així que el mes d'octubre ens en vam anar cap a la

En arribar a Estocolm, vam llogar un cotxer i ens vam desplaçar 500 quilòmetres cap al nord, a la província de Värmland, on vam hostatjar-nos en una casa de fusta de més de cent anys però que aïllava a la perfecció. I és que viatjar a Suècia el mes de febrer suposa, primer de tot, enfrontar-te a la fred extrema que hi fa, amb temperatures que solen estar per sota dels -20° C. En anar a veure el 'shake-down' vam deixar els entrepans al maleter i quan ens els vam voler menjar estaven ben congelats; si em treia un gua semblava que em fuetegessin la mà. Aquell primer dia de cursa va ser molt dur, gairebé em van venir ganes de tornar cap a casa, però l'endemà ja ens havíem acostumat una mica a la fred i havíem après què havíem de fer per protegir-nos-en.

En els trams vam conèixer molta gent autòctona gràcies a una recomanació que ens havien fet:

portar vi. Per als suecs és un bé molt preuat i car d'aconseguir, i quan ens veien que aixecàvem la bota se'ns acostaven perquè els convidéssim. Va ser un viatge que em va agradar molt pel fet d'estar en una societat ben diferent a la nostra on tot estava molt ben organitzat, començant per la mateixa cursa.

Un dels darrers ral·lis als que he anat, l'agost de 2018, ha sigut al d'Alemanya, que es corre entre vinyes a la regió de Mosel, al sud-oest del país. Aquest va ser un viatge en família que vam fer amb autocaravana -no era pas, però, el primer ral·li al que m'hi desplaçava així- i en què vam aprofitar per visitar la Vall del Mosel·la, amb un entorn rural molt ben cuidat, pobles petits, vies verdes i menjar bo a preus assequibles. Com a Suècia, tot estava molt ben organitzat i, sobretot, vaig quedar impressionat de com tenen de clar el tema del reciclatge i de com el fomenten -si tornaves les llaunes de beguda te les abonaven.

Els ral·lis actuals no s'assemblen gaire als de la meva joventut; tot està molt professionalitzat i els pilots es mantenen a distància dels aficionats. Una experiència per recuperar aquesta comunió entre tots plegats són els ral·li 'legends', el més significatiu dels quals és el de San Marino. També hi he estat amb els amics que em van permetre assistir a les meves primeres curses del Mundial i hem gaudit de poder accedir al parc tancat i de l'espectacle que ofereixen els pilots als trams. Que de fet, d'això és del que es tracta, nosaltres seny a la carretera quan els anem a veure i ells gas a fondo, peu esquerre i contravolant.

Nosaltres seny a la carretera quan els anem a veure i ells gas a fondo, peu esquerre i contravolant."

Xavier Casanovas

Toscana a veure el ral·li San Remo. És una regió molt maca amb unes ciutats amb una arquitectura impressionant com Florència, Siena, Volterra o Pisa, i on es menja molt bé.

Els ral·lis d'abans eren molt més accessibles al públic. Recordo que el parc tancat es va fer al centre històric de Pisa i els aficionats podíem passejar-nos-hi tranquil·lament saludant els pilots i mirant com els mecànics posaven els cotxes a punt. Vam anar a la mítica cruïlla de San Rómulo i també vam gaudir de seguir un tram de terra des de dalt d'un turó i anar veient, per la pols que aixecaven, el traçat dels cotxes damunt la plana de la Toscana.

El març de 1990 vaig anar a Portugal per primer cop i la impressió que em va donar aleshores va ser la d'un país molt endarrerit i on la celebració del ral·li es vivia com una festa nacional ja que fins i tot les carreteres per on havien de passar els cotxes per anar d'un

tram a l'altre estaven plenes de gent. Vam entrar pel sud, a la frontera amb Badajoz, i vam acabar al nord, on hi ha alguns dels punts més espectaculars d'aquesta cursa, el salt de Fafe, el Confurco o el pont de Cabreiras.

Tres anys més tard vaig tornar-hi i ja vaig trobar un país més modernitzat i amb un nivell de vida més alt. Aquest cop, però, vam estar a punt de perdre'ns-el per les grans nevades que queien a Catalunya, fins i tot vam passar la primera nit aturats a l'autopista a l'alçada de Lleida.

Un ral·li al que tota la vida havia tingut ganes d'anar era el de Suècia, que es corre damunt de carreteres nevades i glaçades i aquesta circumstància el fa únic i diferent a tots els altres. Ho veia com una fita impossible i pensava que m'hauria de conformar en veure'n sempre les imatges per la pantalla però el 2003 vaig tenir l'oportunitat d'anar-hi i no la vaig desaproveitar.

Objectes de terrissa

La brescadora o fumer

La brescadora o fumer normalment eren peces fetes per encàrrec. A la Península només se'n feien als obradors de Quart i de La Bisbal, i n'hi havia per a persones dretanes i per a esquerranes.”

Associació de Terrissers artesans de Quart

El sistema d'utilitzar el fum per espantar les abelles quan es recull la mel sembla que ja el feien servir els egipcis. A la Península, la producció d'aquests utensilis es va limitar als obradors catalans de Quart i de La Bisbal i a alguns de mallorquins, sense que es coneguïn altres centres on es produïssin.

Segons ens comenta Marià Sàez en el seu llibre 'La terrissa negra', els brescadors o fumers son una de les tipologies més originals i complexes de les peces que es feien a Quart.

Per als qui no saben a què ens referim, un brescador o brescadora és un estri que la pagesia feia servir per a fer fum i poder extreure la mel dels ruscs sense que les abelles els piquessin. El nom de fumer està ben trobat si pensem que es tracta d'un atuell que serveix per a fer fum, però si pensem que la seva utilitat era la d'anar a brescar, potser és més encertat brescadora.

Generalment les brescadores son peces de forma més o menys esfèrica amb un mànec, un forat gros per carregar el caliu i dos forats més petits, un per on bufar i l'altre per on surt el fum. El seu funcionament era molt simple. El pagès introduïa caliu, fems i palla humida perquè amb la combustió bufant-lo en sortís fum.

Els podem classificar en tres tipus:

1. El brescador amb el forat de càrrega a la part superior de la peça, amb el forat bufador en un lateral al costat del mànec i el forat per on surt el fum a la part oposada del forat bufador.
2. El brescador amb el forat de càrrega situat a la part del darrera de la peça, just per damunt del mànec. Al costat el forat bufador i a l'altre costat el forat per on surt el fum.

Aquestes dues tipologies podien ser per a persones dretanes o esquerranes. Tan sols havien de variar la situació del forat bufador en un costat o a l'altre

3. El tercer tipus no tenia forat bufador ja que el forat de càrrega estava situat a la part del darrera per damunt del mànec i servia indistintament per ficar-hi el caliu i també per bufar-hi. Aquesta és una tipologia molt antiga.

Unes altres referències les trobem en el llibre 'La terrissa a Catalunya' de l'Alfons Romero i en Joan Rosal. Comenten que de brescadores o fumers cal distingir entre dos tipus bàsics: els que fumen per simple moviment pendular del braç, i els que ho fan si es bufa.

El primer tipus pertany l'ansat fumer o també anomenat ansat brescador. És una peça amb forma de tupí sense bec que s'omplia de brasa i en moure'l anava deixant glopades de fum. L'altre tipus són els que reben el nom de brescadores xates. aquestes darreres tenen mànec per subjectar la peça, un forat per on posar el caliu, un broc per bufar i un altre broc oposat per donar sortida al fum.

També fan referència a unes brescadores denominades de tub, que segons ens expliquen, estan totalment tancades per la part superior i tenen un broc lateral per bufar i l'obertura de sortida de fums protegida per una mena de visera acanalada.

Podem dir doncs que les brescadores eren unes peces originals del nostre poble i que no es produïen en cap altre centre terrisser, demostrant el domini que tenien els obradors de Quart a l'hora de crear peces complexes, que ajudaven a fer les feines de pagès.

Entrevista Tono Casabó

Samuel Lado

Han estat dos anys dolents: tant per l'alumnat com per l'equip docent. No vull dir que siguin perduts, perquè de totes les experiències se n'aprèn."

Tono Casabó

Per ubicar qui llegeix, quina és la teva vinculació amb el municipi de Quart?

La meva vinculació ha estat molt llarga. Va començar el curs 1987-1988, moment en el qual vaig venir a fer les pràctiques de magisteri a l'escola Santa Margarida de Quart. L'escola se situava a l'Ajuntament, ja que encara no hi havia l'edifici actual.

En aquell moment vivia en un pis a Girona i, per fer diners, treballava de monitor fent extraescolars de música (abans no figurava en el currículum acadèmic) i de bàsquet en el mateix municipi. Per tant, al matí feia les pràctiques i durant la tarda treballava com a monitor.

L'activitat de monitor de bàsquet estava vinculada al C.B. Quart?

No, era una extraescolar. De fet, jugàvem a la pista i encara no s'havia construït el pavelló. Portava un grup de nenes, fèiem un parell d'entrenaments a la setmana i, a vegades, algun partit. Tot i això, no competíem.

Tot i que t'has convertit en un quartenc més, no ets nascut a Quart. Què et va portar al poble?

Quan vaig acabar la carrera em va tocar anar a una escola unitària a la Cerdanya durant dos anys. Després,

em van destinar a Verges, i finalment, em van donar la plaça definitiva a Calonge. Això va ser entre el 1994 i el 1996, aproximadament. Jo em casava el 1997 i anava a viure a Girona, tot i que soc nascut a Verges. Això em va portar a demanar plaça a escoles del voltant de Girona.

Una petita anècdota és que, com he dit, tenia la plaça definitiva a Calonge i jo ja m'havia organitzat amb l'equip docent d'aquella escola, ja que la data del meu casament (5 de setembre) coincidia amb l'inici de curs. Per tant, m'havia posat d'acord amb l'escola pel tema vacances i, de fet, els companys i companyes em van fer un regal (aquestes coses que es feien abans...). Resulta que a última hora em van assignar l'escola Santa Margarida de Quart. Un cop vaig arribar a Quart, l'1 de setembre, els vaig dir: "em caso el dia 5 i tinc el viatge de nuvis planificat. Vinc avui i demà, però després me'n vaig durant 15 dies." Jo ja coneixia la Carme Juny i la Glòria Feixas, que ja hi eren quan jo vaig fer-hi les pràctiques el curs 1987-1988. Per tant, vaig tornar a Quart el 1997 i vaig estar a l'escola fins al 2018.

Amb què et quedes de tot el que has viscut a l'escola?

He pogut fer molts amics ja que he estat durant molts anys a l'escola del

municipi. De fet, he tingut segones generacions a l'aula.

A part de l'escola, el meu fill va jugar durant molt de temps a la Unió Esportiva Quart i com a pare participava tot sovint de les activitats del Club. Inclús vaig ser de la junta, i, per tant, ens encarregàvem d'organitzar activitats com la quina, el Nadal, etc. També, en el plànol esportiu, em vaig fer amic de famílies del Fem a Quart-QRT Team. Anàvem junts a fer l'Oncotrail, la Marató de Barcelona, entre altres curses. Imagineu-vos la vinculació, que encara porto el cotxe al Garatge Pitu.

Al final venia cada dia a treballar i, quan el meu nen jugava a Quart, també els dissabtes i diumenges. Només em faltava tenir-hi una casa. A part, en ser l'especialista de música, m'encarregava d'organitzar les obres de teatre, els festivals de Nadal,

etc. la gent em coneixia. Tot això va generant un vincle: tens amistats, persones conegudes, saludades... una mica de tot.

Durant tots aquests anys que has estat a l'escola, el municipi de Quart ha canviat, així com el perfil de l'alumnat. Podries explicar el més rellevant d'aquests canvis?

Ha canviat tot (ara semblaré un avi). Quan vaig venir a fer les pràctiques de magisteri, l'escola era semi unitària. Això vol dir que totes les criatures petites estaven agrupades independentment de l'edat. Hi havia els cursos de primer, segon i tercer junts; quart, cinquè i sisè; i setè i vuitè. Estem parlant del fet que teníem cinquanta alumnes, aproximadament.

Després es va produir el trasllat, a on està ara l'escola. Durant el meu últim

any de pràctiques l'edifici s'estava construint. A vegades algun grup hi anava tot travessant la riera (el pont encara no estava construït).

Tot això va anar creixent: davant l'edifici nou només hi havia el Local Social i una casa, que recordo que la feien uns paletes de Verges. Per tant, la primera cosa que ha canviat és que Quart, i altres municipis propers a Girona, han crescut molt. A Quart hem passat d'una escola semi unitària el 1989 a dues escoles de 250 alumnes a l'actualitat.

Al principi l'escola nova era genial, era l'escola ideal que volia tothom: a prop de Girona, de les Gavarres, del carril bici... una passada. Al principi érem grups de 17-18, però això es va revertir i vam arribar fins als 25. Les ràtios anaven pujant. Fins i tot, hàviem de desdoblar grups, amb tot el que comporta: menys aules,

La primera cosa que ha canviat és que Quart, i altres municipis propers a Girona, han crescut molt. A Quart hem passat d'una escola semi unitària el 1989 a dues escoles de 250 alumnes a l'actualitat."

Tono Casabó

menys espai... Va arribar un punt en què ja no teníem espai i es va haver de crear una nova escola: el 9de4t.

L'alumnat, com tota la societat, també ha canviat. Noto que abans era més respectuós i s'esforçava més. Ara tinc la sensació que el respecte, la solidaritat... ha empitjorat. Això genera problemes que l'escola no sé si pot arreglar del tot.

També hi ha hagut canvis pel que fa als nivells d'exigència i a la introducció de les noves tecnologies. Hem passat de treballar amb llibres i llibretes, al Moodle i al Google Classroom... Cal dir que Quart és un poble relativament benestant. Ara estic a Salt i això de l'escletxa digital és un problema molt rellevant. Hi ha enormes diferències socioeconòmiques que dificulten l'aprenentatge dels infants. La cultura, la vida social, l'economia... són diferents.

El primer any que feia de mestre en una escola unitària actuava com a mestre, cap d'estudis, secretari, pare, mare, amic... feia de tot. Ara tot són autoritzacions, permisos, responsabilitats... en definitiva, burocràcia. No tenen res a veure els meus inicis com a mestre en un poble rural, enmig dels Pirineus, amb la situació d'ara a Salt, una escola molt massificada.

Què et va portar a fer-te mestre?

Tot i que m'agradava treballar amb criatures (havia fet de monitor) el meu primer objectiu era fer INEF. Com que no vaig entrar per les proves físiques (la natació em fallava), vaig fer magisteri.

Un cop acabada la carrera vaig fer un curs pont de filologia catalana i, després, a Verges, va sortir una plaça d'auxiliar administratiu a l'ajuntament, a la qual em vaig presentar. Vaig guanyar i, mentre treballava a l'ajuntament, amb una noia de Verges, ens vam preparar les oposicions de mestre. Un cop convocades les oposicions, ens vam presentar a les de música i vam aprovar. A partir de llavors, vaig deixar de treballar a l'ajuntament i vaig anar a la Cerdanya a fer de mestre.

La Covid-19 ha alterat enormement el sistema educatiu. Com ho has viscut?

El sol fet d'estar a la classe amb mascareta, o sortir al pati amb mascareta ja fa que sigui diferent. El darrer curs havíem de partir el pati per preservar els grups bombolla, amb les conseqüències que això comporta. També ha estat diferent en l'àmbit de les relacions amb l'alumnat i l'equip docent. Per exemple, l'escàs contacte amb la resta de companys i com-

panyes, la cancel·lació de sopars de trimestre, del carnestoltes, del festival de Nadal... Tot això s'ha hagut de suspendre o fer virtualment, perdent tota l'essència.

Han estat dos anys dolents: tant per l'alumnat com per l'equip docent. No vull dir que siguin perduts, perquè de totes les experiències se n'aprèn. Qui ho ha patit més, a part de l'alumnat, han estat els equips directius: gestionar les baixes, substitucions, quadrar horaris... tot això ha fet que no poguessin tirar endavant el projecte educatiu d'escola.

Aquest curs estem relativament millor, tot i que durant el primer semestre va ser complicat: confinaments, PCR, classes virtuals, etc.

També cal dir que, a nivell econòmic, els mestres hem patit poc: hem anat fent el que bonament hem pogut, però el sou l'hem tingut. Jo crec que no ens podem queixar gaire. Hi ha gent que ho ha passat molt malament.

Has estat president de l'Associació 'La Processó de Verges'. Explica'ns una mica més en què consistia el teu rol en l'associació.

La Processó és la credencial de tot vergelità si des de petit l'has viscut, hi has participat com a

El jovent d'avui no està tan implicat en les associacions, comissions de festes... A part, és difícil rebre diners i facilitats per part de les institucions. [...] Cada vegada tot això costa més, per aquesta manca d'esforç i dedicació, entre altres motius."

Tono Casabó

actor i gestionant-la. Durant vint-i-un o vint-i-dos anys vaig ser el president de l'Associació 'La Processó de Verges', que s'encarregava de gestionar el que fem el Dijous Sant a Verges. Com qualsevol associació, et trobes, fas plans, busques pressupostos, fas propostes, idees... que llavors es voten en assemblea.

La Processó de Verges és un acte sacramental que es fa el Dijous Sant a Verges. Consisteix en una representació teatral dels últims dies de la vida de Jesús. De fet, és una representació d'una passió de Jesús que acaba amb una processó. El que té de particular a Verges és la seva característica dansa de la mort. Aquesta és única en el món, simbòlica, macabre, que ens explica el fet que la mort la podem trobar a qualsevol hora. Hi participen elements simbòlics, com ara un rellotge sense busques, que representa que la mort es pot produir en qualsevol moment; uns platets amb cendra, que ens diuen "recorda, home, que ets pols i que a la pols retornaràs" (memento, homo, quia pulvis es, et in pulvere reverteris, en llatí); una dalla, que indica que quan la vida és madura, la dalla de la mort sega la vida. Aquesta, conté una inscripció que diu: "la mort no perdona ningú" (nemini parco, en llatí). Amb aquesta simbologia, uns esquelets donen a conèixer el pas de la vida i que en qualsevol moment podem trobar la mort.

Això és únic, però al final són deu personatges. En tota la representació (inclosa la dansa de la mort), aproximadament, intervien uns quatre-cents actors i actius: els soldats romans, els apòstols, els jueus, els diferents cors o bandes de música, etc.

Esperem que ara, després de dos anys, la puguem tornar a fer. Quan jo era president i m'entrevistaven deia: "mai s'ha deixat de fer, sempre hem pogut sortir". I mira ara... Aquest any sembla que es podrà tornar a fer i jo hi seré fent d'actor, com qualsevol vergelita fa. Faig el paper de cec i ajudo en el muntatge i desmuntatge.

Abans, de jove, havia fet la dansa de la mort, de soldat romà, etc. He anat canviant, però hi he participat sempre.

Enllaçant-ho amb el que comentàvem abans dels canvis socials, en això també s'ha notat. El jovent d'avui no està tan implicat en les associacions, comissions de festes... A part, és difícil rebre diners i facilitats per part de les institucions. Requereix hores, esforç, preparatiu... Cada vegada tot això costa més, per aquesta manca d'esforç i dedicació, entre altres motius.

**Arxiu
històric**

Escola nacional dirigida per Sara Cervera
Col·lecció d'imatges Ajuntament de Quart.
Autor desconegut. Quart. 16 d'abril de 1930

Pinzellades històriques

El mas Puig de Dalt

Can Llagosta

Pep Vila i Medinyà

El mas Puig de Dalt (can Llagosta, segles XVIII-XIX) pertanyia al meu avi Innocenci Medinyà Ribas, nascut a Sant Sadurní de l’Heura, veí de Celrà. Inocenci, fill únic, va quedar orfe molt jove. Era fill de Pere Medinyà de Celrà i de Rosa Ribas Puigmiquel de Sant Sadurní, filla de Narcís Ribas Renart, morta l’any 1904, als trenta-tres anys. Després que el meu avi morís, l’any 1980, el mas, el mas passà a mans de la meva mare, Maria Rosa Medinyà Jordà, nascuda a Celrà, en tant que heretera llegítima. Aquest mas, juntament amb un altre de més rem i significació anomenat Puig de Baix (actualment, can Serra), formava part de l’herència familiar: el mas Puig, de Josep Ribas Puig, que s’ha anat transmetent al llarg de diverses generacions. Tot venia dels pares de la meva rebesàvia: Maria Francesca Puig Esteve, natural de Quart, filla de Miquel Puig i de Maria Teresa Esteve de Puig, casada a Sant Sadurní de l’Heura, propietària, morta molt jove el 4 de setembre del 1833, i el seu home, a qui va passar la finca, Narcís Ribas Bertran, natural de Sant Sadurní de l’Heura —fill de Pere Ribas, propietari, també natural de Sant Sadurní, i de Teresa Bertran, natural de Sant Mateu de Montnegre—, hisendat, mort l’11 de març del 1852, als 64 anys. Un avantpassat d’aquests Puig fou un tal Josep Puig, cavaller, decorat [condecorat] amb privilegi militar (borbònic?), natural de la parròquia de Santa Margarida de Quart, que va fer testament a la rectoria del poble, davant del capellà, el 27 de maig del 1746. A l’Arxiu Històric de Girona es conserva el testament (19-9-1520), escrit en llatí, de Joan Grau Puig, senyor del mas Puig de Quart, fill d’Antoni Puig i de la seva dona Miquela..El fet que els Bertran i els Puig fossin naturals de la zona de Quart explica la vinculació d’aquestes terres de Palol d’Onyar amb la resta de les propietats i patrimonis familiars, que es trobaven escampats per Sant Sadurní i a Celrà.

La nostra finca no és gaire lluny de les possessions que tenia la família de l’escriptor i amic i Miquel Pairolí. El renom de can Llagosta obeeix al fet que és un lloc on aquests insectes de rostoll, a la tardor, es multipliquen i salten com en un mirall infinit. L’any 1879 (26 de desembre), Sebastià Pi i Pi, de la Bisbal, mestre de cases i agrimensor, en va fer un plànol que encara es conserva.

Aquesta és la traducció catalana del text, escrit en la llengua de l’imperi, que figura en la seva inscripció al Registre de la Propietat de Girona (núm. 1, any 1863), però des de llavors la finca ha sofert diverses particions i retallades: «Mas anomenat Puig de Dalt, situat en els termes del poble de Quart, cap del districte municipal del mateix nom, i del de Palol d’Onyar, agregat seu del partit judicial de Girona, que es compon d’una extensió de terra de cent deu vessanes de cabuda, equivalents a vint-i-quatre hectàrees, sis àrees, disset centiàrees i setanta-un cèntims [sic], quinze de les quals són cultives [de conreu], amb llenques de ceps i arbres fruiters, tres més de vinya i les altres noranta-dues de bosc d’alzines sureres i d’erm, que constitueixen una sola finca anomenada les Feixes i Pasquala, dit d’aquesta manera. Les divuit vessanes cultives i de vinya, en el terme del referit poble de Quart, en les quals es troba edificada la casa solar de tercera classe anomenada mas Puig de Dalt, assenyalada amb el número 10, formada per dos cossos o solars, amb planta baixa i un pis, i l’era de batre a la part d’orient, la porta principal de la qual mira a la de ponent, i que fa aproximadament vint-i-sis canes quadrades; i tota la resta, en l’esmentat poble de Palol d’Onyar».

Des d’aquest lloc amb bones vistes, fronda arbòria i color de silenci, gaudim d’unes postes dolcíssimes i del petrificat oneig de les antigues muntanyes de les Gavarres, amb el Montseny al fons formant part del decorat

teatral. El mas Puig de Dalt o can Llagosta, una masia isolada, admirablement col·locada damunt d’un pujol, és el centre d’un paisatge meravellós, entre quatre feixetes malgirbades, amb dues cases fetes de pedra, argila i argamassa escalfada al sol, enmig de boscs de roures, pins i alzines, pinastres, brolles de bruc, estepes i mates d’arboç. Hi ha unes llenquetes de terra poc productives, amb molt de llécol, una figuera centenària i parres rovellades. Com deia el poeta renaixentista Antoni Careta i Vidal: «Com arbre rabassut de vella soca, | assentat al damunt de ferma roca, | desafiant los vents i les centúries, | s’aixeca de mos avis lo casal». Quan s’ha apagat la llum del crepuscle i fins la nit s’ha ajocat, es veu un cel altíssim i estelat. Amb els anys m’he anat convertint en un avar d’imatges captades en aquest lloc, col·leccionades amb esforç. Hi ha moments i fets que se’m tornen símbols condensats. A l’hivern, l’alba i la posta gairebé es confonen. Rainer M. Rilke, a Els quaderns de Malte, va deixar escrit aquest apunt: «Oh, quina sort feliç, asseure’s en l’estanca calma d’una

casa heretada, entre coses pulcres, callades i en repòs, i escoltar defora, al jardí lleu, verd clar, els primers ocells de primavera que assagen, i sentir cap al lluny el rellotge del poble!».

Vols explicar-nos algun fet històric o d’interès d’algun dels nostres cinc veïnats? T’interessa algun tema en concret del municipi? Doncs no ho dubtis, fes-nos-ho arribar a:

pinzellades.quart@gmail.com

Entorn natural

Els líquens com a bons bioindicadors

Adrià Compte

Els bioindicadors són organismes molt sensibles als canvis ambientals.”

Adrià Compte

Liquen
Usnea sp.

Potser us heu preguntat alguna vegada què són aquestes taques de colors que trobem colonitzant molts substrats d'elements urbans i naturals que ens envolten. Per exemple, en trobem en construccions i mobiliari urbà de diversos materials com teulades, bancs i baranes de fusta del poble, monuments històrics o arquitectònics..., però també a les escorces dels arbres, a sobre de les roques i en troncs caiguts al mig del bosc. Hem de vigilar no caure en l'error i pensar que és un tipus de molsa, tot i que hi pugui tenir una retirada.

Són líquens, uns éssers vius que estan formats per l'associació o simbiosi d'un fong (“bolet”) i una alga. Però què és un fong? Què fa una alga fora de l'aigua? Per què viuen junts formant un nou organisme viu? Doncs espero que amb aquest article puguin quedar resoltes aquestes preguntes i puguem conèixer una mica més el món microscòpic dels líquens i la seva importància en l'ecosistema.

Què són els fongs?

Els fongs són un grup d'organismes que des de sempre s'havien inclòs en el món dels vegetals, però que actualment es consideren com un regne independent per les seves característiques particulars: no rea-

litzen la fotosíntesi, molts no tenen cel·lulosa a la paret de les seves cel·lules, la seva substància de reserva és el glicogen (substància típica dels animals) i es reproduïxen per espores.

Estan formats per filaments de cel·lules anomenats hifes que formen unes trames més o menys complexes al subsòl, i el que nosaltres observem i collim durant la tardor són els bolets, cossos fructífers on es desenvolupen els esporangis, els quals formaran les espores. Viuen de la degradació de matèria orgànica, i són uns bons descomponedors.

I les algues?

Les algues són organismes vegetals fotosintètics que viuen a l'aigua, ja sigui dolça o salada. No tenen capacitat per controlar la pèrdua d'aigua i tampoc tenen teixits esquelètics que les mantinguin dretes, i per tant, no poden viure fora de l'aigua. Són molt més senzilles que les plantes terrestres, ja que organitzativament no tenen teixits, i encara que es puguin assemblar a les plantes terrestres, no tenen ni arrels, ni tija ni fulles, sinó que presenten unes estructures similars que reben el nom de rizoide, cauloides i fil·loides.

Liquen en una teulada
Xanthoria parietina

Per tant, un líquen és..

Els líquens o fongs liquenitzats són un grup d'organismes vegetals de natura doble, constituïts per cèl·lules d'una alga enllaçades per les hifes d'un fong. Aquesta associació és duradora i reproduïble, de manera que es manté en la descendència. També comporta modificacions morfològiques, tant del fong com de l'alga, de manera que, tot i que es poden reconèixer algunes característiques pròpies de tots dos, el líquen desenvolupa característiques pròpies i particulars.

L'associació simbiòtica implica un benefici tant per a l'alga com per al fong. Així, el fong proporciona suport i protecció a l'alga, i la manté humida (i així pot viure fora de l'aigua), mentre que l'alga proporciona nutrients al fong a partir de la fotosíntesi.

A més, la seva forta capacitat d'adhesió incrustant al substrat i la seva resistència i tolerància a la dessecació permet als líquens colonitzar ambients que no poden colonitzar les plantes, i això fa que actualment es coneguin més de 15.000 espècies de líquens al món.

Liquen en una teulada
Xanthoria parietina

Quins tipus de líquens hi ha?

Pel que fa als tipus de líquens, es tracta d'un grup força complex d'identificar i els podem diferenciar segons la seva estructura interna, segons on viuen i segons el seu biotipus o morfologia externa. En aquest cas us parlaré de les diferents tipologies segons on viuen i quina morfologia presenten, dues característiques més fàcils d'observar quan sortim a l'entorn natural.

Segons els llocs on viuen podem trobar líquens sobre la terra nua, sobre la capa d'humus, a la fusta morta, a l'escorça dels arbres, a les fulles de les plantes, o que excaven la roca i aprofiten les petites esquerdes i els aquàtics d'aigua dolça. Segons la seva morfologia els líquens poden ser:

- Foliacis: presenten un marge més o menys lobulat i desenganxat del substrat.
- Crustacis: es troben fixats per tota la seva extensió a roques o altres suports com les escorces dels arbres, com si es tractés d'una crosta.
- Fruticulosos: creixen en les tres dimensions de l'espai i formen una estructura arborescent (com la forma d'un arbre).

Tot i així, també podem diferenciar els líquens sense necessitat de distingir tantes característiques si ens fixem en els seus colors. En podem trobar d'ataronjats (com és el cas de la 'Xanthoria parietina', molt típic trobar-lo en molts indrets del poble i entorn), de diverses tonalitats de verd, blancs, negres, grisos, blavosos, grocs, etc.

Ara que ja coneixeu aquest grup d'espècies, els líquens, veieu que formen part del patrimoni natural de la biosfera, amb moltes més espècies presents al nostre municipi, tant a la zona urbana com a la gran massa forestal que ens envolta. A més, tenen una gran importància com a bioindicadors de la contaminació atmosfèrica, és a dir, que ens indiquen quina és la qualitat de l'aire. Al tractar-se d'una espècie sensible als canvis derivats de les activitats humanes i a la presència de contaminants com diòxids de sofre, òxids de nitrogen o metalls pesants a l'aire, a mesura que augmenta la concentració d'aquests contaminants a l'atmosfera, la presència dels líquens disminueix. Així, si veiem molts líquens al nostre poble o al bosc proper al poble vol dir que... Exacte, que tenim una bona qualitat de l'aire!

Per què són bons bioindicadors?

A l'inici de la Revolució Industrial s'usaven canaris a les mines per indicar la presència de fuites invisibles de gas. Avui, la contaminació de l'aire que respirem també és un problema sovint invisible, però el món científic utilitza altres éssers vius per detectar-la. Els bioindicadors són organismes molt sensibles als canvis ambientals en el seu entorn, com poden ser les variacions en els nivells de contaminació atmosfèrica, i els líquens en són el millor exemple.

A diferència de les plantes, els líquens no tenen estructures actives per regular l'entrada i sortida de l'aigua i els gasos de l'aire, de ma-

nera que les substàncies que hi ha a l'atmosfera, entre elles les contaminants, s'acumulen fàcilment en el seu interior. Això provoca símptomes de deteriorament molt més ràpid que en altres organismes, la qual cosa els converteix en excel·lents sentinelles de problemes potencials per a la nostra salut.

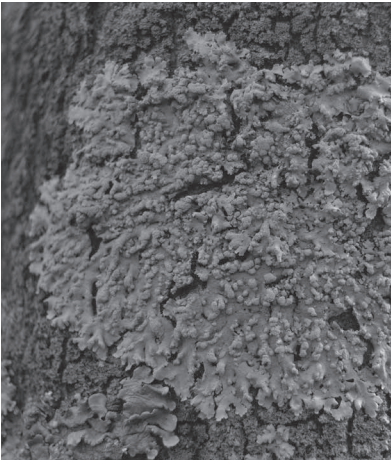
Finalment, i si és del vostre interès, podreu trobar un projecte de ciència ciutadana anomenat 'Liquen-City', que us ajudarà a localitzar aquestes espècies i a conèixer la qualitat de l'aire del nostre poble. La millora de la qualitat de l'aire als pobles i ciutats i la seva transició cap a municipis més sostenibles requereix la participació de la seva gent per aportar coneixement, prendre

decisions i canviar els nostres hàbits. La nostra salut va molt lligada a la salut ambiental del planeta, aquí hi sortim guanyant tots i totes.

Si voleu veure les fotografies dels diferents líquens esmentats a l'article en color podeu consultar el blog articlesnaturalistes.wordpress.com

Excel·lents sentinelles de problemes potencials per a la nostra salut."

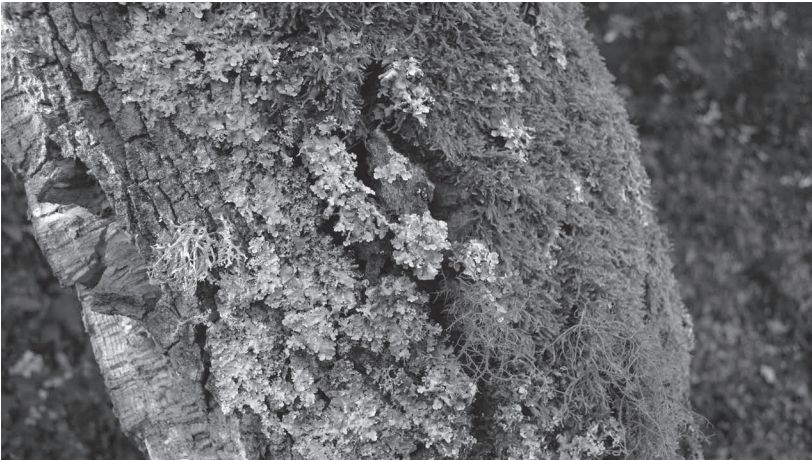
Adrià Compte

Liquen *Parmelia* sp. (*Flavoparmelia caperata*)

Liquen *Cladonia* sp. (*Cladonia rangiferina*)

Comunitat brioliqüènica (molsa i líquens) amb diferents espècies del gènere *Cladonia*

Comunitat brioliqüènia (molsa i líquens) amb diferents espècies del gènere *Parmelia* i *Usnea*

Coneix les Gavarres Palol d'Onyar

En l'última edició de la revista, dedicada a en Miquel Pairolí, vam presentar la ruta literària, la qual convida, durant el recorregut, a llegir certs fragments de L'enigma i octubre. Avui us presentem una ruta, menys literària, que se situa en la línia de les anteriors. Sortim des de la pista poliesportiva de Palol d'Onyar, i pugem fins a l'església de Sant Sadurní. Baixem i resseguim la riera de la Teula, la creuem, fins a situar-nos a prop de la carretera dels Àngels. Progressivament, anem pujant a Can Mascort, moment en el qual comença el nostre descens, cap al Celrà. Tot seguit, prenem un petit corriol, que resseguim fins a arribar a can Gispert. De tornada, prenem, de nou, la pista de can Mascort. Finalment, baixem cap a Can Serra, i tornem al nostre punt de partida, l'església de Sant Sadurní de Palol d'Onyar.

Recomanem dur un aparell electrònic per tal de no desorientar-nos en cap moment.

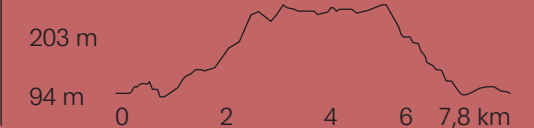
Segueix-nos al compte de l'App **Wikiloc** a l'usuari *Revistacelre* per poder seguir aquesta ruta

En el següent codi QR pots accedir directament a aquesta ruta.

- ① Església de Sant Sadurní
- ② Can Mascort
- ③ Can Gispert
- ④ Can Serra

→ ↗ ↘ ↑ ↓ Ruta circular
7,8 km 203 m 203 m 227 m 94 m

Enraonem Juana de Palol

Carles Serra

can Rovira, ca l’Endald, can Marcó -on vivien la Pepa i en Nissu-, i la rectoria que és on van anar després, però que quan vam arribar hi vivia el mossèn amb la seva majordona». Entremig, unes quantes famílies vingudes del sud ja hi havien alçat la casa, «els Escaño, els Olgoso, els Pérez, els Alcalde, els Navas, la que viu ara la Micaela i la que vam estar nosaltres, que era d’una família que se’n va anar a França». Ens remuntem a més de seixanta anys enrere, a 1958, quan, amb cinc anys, va establir-s’hi procedent de Villa del Río, un poble cordovès a les ribes del Guadalquivir.

La Juana és la petita de vuit germans i el gran, en Miguel, qui els va dur cap aquí. Hi havia vingut abans, a la recerca d’un futur diferent del que preveia al seu lloc d’origen. «Vint a Girona va assabentar-se que a Palol venien terrenys a bon preu. Va avisar els pares que li enviessin diners per comprar-ne un i va llogar una casa aquí, llavors vam venir nosaltres i ens vam començar a fer la casa del carrer Gavina». I quan diu *ens vam fer* vol dir que van ser ells mateixos qui la varen construir. Treballaven els caps de setmana i s’ajudaven entre veïns, tal com havien fet els que hi van trobar i els que van arribar després, els Yáñez, els Ruíz, els Vicente...

Recorda que al principi va ser dur i esbufega en recordar els cubells d’aigua que havia hagut d’anar a

buscar al pou de la riera o les vegades que havia acompanyat la seva mare a rentar la roba a l’Onyar. La situació va millorar quan van construir una cisterna a la casa i, encara més, quan el seu cunyat va fer un pou i entre tots els veïns van instal·lar una xarxa de subministrament d’aigua.

Anar a escola tampoc era cap llamí. El primer any va anar a la del Bon Pastor, a Montilivi, havent de passar per la via per no travessar l’Onyar a peu. Després va continuar a la de Quart, a la que es desplaçava caminant per la vora de la carretera tot fent-se càrrec dels seus dos nebots, l’Estrella i en Vicente. A vegades, al migdia, aprofitaven que en Frigola, un dels dos flequers que hi havia aleshores a Quart, havia acabat de repartir el pa a Palol i els duia a dalt del carro. Més endavant van poder-s’hi quedar a dinar tal com feia la mestra, «ens portàvem la carmanyola i ens l’escalfàvem». L’escola estava situada als baixos de l’actual ajuntament amb només dues classes, la dels nens, amb el senyor Miquel, i la de les nenes amb la senyoreta Dolors per les grans i la senyoreta Rosa Vila per les petites.

De la infantesa també m’explica somrient que a les tardes solien esperar que arribés en Nissu per anar a buscar la llet i pujar al carro, que se n’anaven a cals Escaño -que van ser els primers a tenir televisió- a veure Rin-tin-tin i Bonanza, «tots

Continuem parlant de com era abans Palol, dels venedors ambulants que passaven a vendre peix, oli, roba de casa.”

Juana de Palol

asseguts al pati amb la tele encara-da cap a nosaltres», i de l’aventura que van suposar els quinze dies de colònies a la Salut que els va organitzar mossèn Tor.

En acabar la primària, amb catorze anys, va començar a treballar a can Planagumà, cuidant la mainada i fent la feina de la casa. Més endavant, va entrar a la fàbrica de mobles Garolera que, recorda, al principi venien cada dia d’Osor. La joventut, tanmateix, també és època de divertir-se i a Palol ho solien fer en una sala del bar del seu germà que havia condicionat com a discoteca, «li agradava molt la música i va voler fer una cosa pel jovent». Allà, ballant, es va conèixer amb el seu marit, en Pedro Lijarcio, nascut a Lahiguera (Jaén) que va arribar a Mallorca- nes amb set anys i als divuit va establir-se a Palol. Amb ell han tingut tres filles i un fill que, així mateix, els han fet avis nou vegades.

La Juana ha estat una persona activa a Palol i ha col·laborat molt de temps en l’organització de la festa major, «vam començar fent-la al costat de la casa dels Navas, quan van edificar aquell solar la vam traslladar al carrer Gavina i, quan van fer la urbanització de sota, al carrer del costat de la carretera». De festes n’havien arribat a organitzar cinc a l’any, Carnestoltes, Sant Joan, la Festa Major, la Castanyada i Sant Sadurní. Afegeix,

amb un somriure de satisfacció, que mentre va tenir oberta la seva fleca la mainada li anava a buscar tot de caixes i cartrons per poder preparar una foguera de Sant Joan ben lluida. I tot parlant de botigues, em diu que la primera de Palol la va obrir un seu germà, i que en aquell temps també passava en Josep Pera, que en tenia una a les Pedreres, a vendre amb bicicleta i que en un cistell hi duia embotits i a l’altre xampús i perfums. Més endavant, en casar-se, van establir-se a Palol i la seva dona, la Concha, va posar-hi botiga, primer al carrer Montigalar i després al Castor.

I continuem parlant de com era abans Palol, dels venedors ambulants que passaven -a vendre peix, oli, roba de casa...-, de la fàbrica d’embotits que hi havia a la carretera i que havia donat feina a tanta gent, dels seus germans que es van guanyar la vida com a guixaires i paletes, dels Calero que van fer el primer servei de recollida d’escombraries al municipi de Quart -«també porta a porta», comentem tot fent broma del tema d’actualitat-, de les vegades que s’ha disfressat per Carnestoltes i de les moltes més que, amb altres dones, va preparar la xocolatada de la festa. D’aquest Palol on afirma que, «hem sigut sempre com una família», i, per reblar-ho, sentència amb contundència, «no se m’ha acudit mai marxar-ne perquè no sé on puc estar millor que aquí».

I és que, al capdavant, per a la generació de la Juana, Palol ve a ser una mica com un fill. Elles i ells van aixecar les cases, van obrir els carrers i van acabar creant un poble en uns marges de terra roja i pedregosa. L’han vist créixer i evolucionar, li han donat vida, l’han cuidat i hi han fet arrels. Ara, per tant, anar-se’n seria trencar uns vincles massa estrets i massa forts. Doncs res Juana, que per molts anys més hi puguis continuar vivint tan a gust com fins ara.

Concurs del dia de la inventora

Els nens i nenes de 5è de la classe d'Eureka de l'escola Nou de Quart vam participar al concurs del dia de la inventora organitzat per ENGYN-ERA i patrocinat per Casio. El vam trobar molt interessant perquè tenia com a objectiu principal donar visibilitat a les dones inventores de tot el món.

Durant la primera fase, ens vam organitzar per grups, vam fer una recerca sobre les dones inventores i els seus invents i les vam presentar a la resta de la classe per poder votar quina volíem investigar. Com a classe, vam decidir que el nostre treball seria sobre la Maria del Carmen Ortiz de Arce, la inventora de la regleta Sor. Aquest invent va ajudar a nens i nenes invidents amb la lectoescriptura.

A la segona fase, vam haver de buscar informació sobre la Maria del Carmen Ortiz de Arce i la veritat és que ens va resultar molt difícil perquè al segle XIX la informació no es registrava com ara. En cap moment ens vam rendir i vam continuar buscant informació fins que vam descobrir que al Museo Tifológico de la ONCE, a Madrid, hi havia una còpia de l'invent de la Maria del Carmen Ortiz de Arce, així que vam preparar una trucada. La Teresa Diaz Diaz, treballadora del

Museu, ens va contestar totes les nostres preguntes i ens va enviar un vídeo perquè poguéssim veure la regleta i entendre el seu funcionament.

Un cop teníem tota la informació, vam decidir dividir-nos en diferents grups. El grup dels creatius va fer el disseny de la maqueta de l'invent i un dibuix de la Maria del Carmen Ortiz de Arce. el grup de 'lettering', es va encarregar de realitzar cartells de coses importants de la vida de la inventora per ensenyar-los durant el vídeo. Els que redactaven van escriure el guió del teatre, i els encarregats de la part digital van buscar i imprimir imatges de coses importants que van passar a la vida de la nostra inventora.

Quan ho vam tenir tot fet, vam llegir el guió i ens vam repartir els papers de manera que tothom hi participés. Aquell mateix dia ens vam disfressar i vam fer una sessió de teatre i filmació de la vida de la Maria del Carmen Ortiz de Arce. Ens va agradar molt fer d'actors i actrius! El producte final doncs, ha estat un vídeo que hem presentat al concurs del dia de la inventora.

Visita al Teatre-Museu Dalí

El dia 11 de febrer l'alumnat de Cicle Superior de l'escola Santa Margarida vam anar d'excursió a Figueres per visitar el Teatre-Museu Dalí.

Des de l'àrea d'educació artística estem treballant aquest autor per conèixer les seves obres i per aquest motiu vam visitar el museu.

És un museu recomanat per a anar-hi en família; recórrer les seves sales significa viatjar des de les seves primeres experiències artístiques hiperrealistes, fins a les obres dels últims anys de la seva vida, passant pel surrealisme i la passió per la ciència.

El que més ens va cridar l'atenció va ser el cotxe, propietat de Dalí, que hi ha al pati interior. Un cotxe de la marca Cadillac que forma part de la instal·lació artística 'taxi plujós'. El més sorprenent va ser quan la guia va posar-hi una moneda i, de sobte, va començar a ploure dins del cotxe.

Un quadre que també ens va sorprendre va ser el 'Retrat de Gal·la mirant el mar'. En aquesta obra s'hi pot veure a Gal·la d'esquena mirant el mar, però si t'allunyes o tanques lleugerament els ulls, pots observar-hi el retrat d'Abraham Lincoln.

A Salvador Dalí li agradaven molt les mosques. Per aquest motiu, en el seu museu hi ha una cúpula de vidre que representa un ull de mosca. Si t'hi fixes, pots veure el reflex de la cúpula i d'aquesta manera veure els dos ulls que tindria una mosca.

També ens va encantar la 'Sala Mae West' on les peces de mobiliari representen el retrat d'aquesta actriu. També la 'Sala del Tresor', una sala entapissada de vellut vermell concebuda per guardar-hi joies, que conté alguna de les obres més importants i carismàtiques com ara el famós quadre 'La cistella de pa'. Es tracta d'un dels quadres més reconeguts i molt enigmàtic, segons Dalí.

Totes aquestes experiències van fer que viatgéssim en un món de fantasia i gaudíssim d'una manera diferent de la visita a un museu.

Agraïm a les famílies la seva col·laboració i predisposició per acompanyar-nos a la sortida. Vam passar una jornada genial!

Entitats

UE Quart

www.uequart.cat · info@uequart.cat
972 468 805

50 anys de la fundació de la UE Quart

Aquest any farà 50 anys de la fundació de la UE Quart. Als anys 60 un grup d'amics van formar un equip de futbol per jugar partits amistosos. No va ser fins el 20 de juny de 1972 quan es va fundar com entitat esportiva.

El primer camp estava situat prop de la carretera de Sant Feliu i després es va traslladar al carrer Modèguer. El camp de futbol és propietat de l'Ajuntament de Quart que té cedit l'ús a la UE Quart. També disposem pels entrenaments del camp de futbol de la Creueta.

Al llarg dels anys, a mesura que el club ha anat creixent, l'Ajuntament també ha anat millorant les instal·lacions. S'ha de destacar la col·locació de gespa artificial l'any 2006, la remodelació dels vestidors l'any 2014, la substitució de la gespa artificial l'any 2020 i moltes altres actuacions que fan que actualment disposem d'un camp de futbol en molt bones condicions en un entorn privilegiat.

Hem d'estar molt satisfets d'on hem arribat. Som considerats un dels principals clubs de futbol base de la província de Girona i comptem amb uns 350 jugadors

tant de Quart com dels pobles veïns. Actualment hi ha setze equips de futbol 7, deu equips de futbol 11, i un equip de segona catalana. En total 27 equips.

Arribar fins aquí no ha estat una tasca fàcil, s'ha de destacar la feina i dedicació dels presidents i dels membres de les diferents juntes directives que, de forma desinteressada, han anat fent créixer la UE Quart.

Per avançar cap al futur no hem d'oblidar el passat. Tenim totes les categories de futbol 7 assolides. En relació a futbol 11, tenim fins les categories de preferent. No tenim categories de divisió d'honor ni de nacional. Aquestes són molt difícils d'aconseguir. Si assolim una categoria de divisió d'honor o nacional, lògicament no s'hi ha de renunciar, però hem de ser conscients que mantenir-la és molt complicat, ja que el nivell d'exigència esportiva és molt alt.

Actualment la junta directiva està formada per 10 membres i està presidida pel senyor Xavier Rafel. Per a la gestió de l'entitat, els membres de la junta directiva formem part de diferents comissions: comissió esportiva; econòmica; secretaria; comissió de material i manteniment; de relacions institucionals; d'imatge i publicitat; comissió mesures Covid; comissió campus i comissió Quina de Nadal. Cada comissió treballa els temes que els hi afecten i un cop al mes, ens reunim tots per decidir els assumptes que es plantegen des de cada comissió i els acords que s'adopten són vinculants pel Club.

Els 50 anys d'història de la UE Quart són una fita de la qual el municipi se'n pot sentir orgullós i mereixen una celebració en la que es pugui agrair a les persones que ho han fet possible. Davant la situació excepcional derivada de la Covid-19 i de les incerteses que suposa organitzar qualsevol activitat multitudinària, hem decidit posposar la celebració fins que es torni a la "normalitat" post Covid-19.

Desitgem que durant el 2023 ho puguem celebrar!

Associació excursionista Quart
www.aequart.blogspot.com

El pessebre a Montigalà

El diumenge abans de Nadal, com és tradició, hem tornat a portar el pessebre a Montigalà, el cim més alt del nostre municipi. És un indret molt emblemàtic per la gent del nostre poble. Des de dalt, els dies clars es pot resseguir tota la costa empordanesa i els pobles de la comarca. Després de canviar la senyera i cantar unes nades, vam baixar al refugi de Can Batista, per refer-nos amb un suculent esmorzar.

La primera sortida de l'any l'hem fet per la comarca del Pla de l'Estany. Vam passejar-nos per les Estunes de Porqueres, on ens vam meravellar un cop més de les espectaculars balnes i esquerdes, els roures i les alzines, la llegenda de les Goges, acompanyat pel cant dels ocells, que et conviden a una passejada tranquil·la.

Després vam fer camí cap al cim del Puig Clarà. És un cim de 315 metres situat al municipi de Porqueres. Els seus miradors permeten una espectacular visió de tot el llac, per una banda, i dels Pirineus per l'altre. De baixada vam passar per la llacuna de Can Morgat, la llacuna d'en Margarit i l'Església de Santa Maria de Porqueres.

Les properes sortides que tenim programades son el 27 de febrer una ruta de 13 quilòmetres per Sant Gregori, Santa Àfra i Llorà. I el 27 de març anirem a Solius, poblat Ibèric, i a la Cova de Sa Tuna; caminarem 9 quilòmetres.

AE Rítmica Quart
ritmicaquart@gmail.com

I Trofeu Vila de Quart de Gimnàstica Rítmica

El passat diumenge 13 de febrer es va celebrar el I Trofeu Vila de Quart de Gimnàstica Rítmica que es va organitzar des de l'A.E.R Quart i el C.E.E.R Llablilles.

Aquest primer trofeu va comptar amb la participació de 17 clubs i 196 gimnastes d'arreu del país i d'Andorra. La jornada es va desenvolupar en un ambient càlid i festiu, on gimnastes, entrenadores, públic i organització van gaudir de valent. En especial les nostres gimnastes, que per primer cop participaven en un trofeu organitzat pel club.

A més, el trofeu va comptar, per a la seva cloenda, amb dues exhibicions molt especials per al món de la rítmica del país: ens van acompanyar a tancar una magnífica jornada les campiones estatals de gimnàstica rítmica Natalia García i Gerard López, que van captivar amb les seves actuacions a tot el públic assistent, i com no podia ser d'altra manera, a gimnastes i entrenadores que coneixen i segueixen la seva trajectòria esportiva.

Des del club hi havia moltes ganes d'organitzar un esdeveniment com aquest, i portar al poble una jornada de competició de gimnàstica rítmica, fet que fins ara no s'havia produït.

Gràcies a la gran participació per part de diferents clubs d'arreu de Catalunya i Andorra, la bona acollida del públic assistent, la col·laboració de l'Ajuntament, d'entitats esportives, i de diversos establiments del poble, es preveu una continuïtat de l'esdeveniment que ben segur es continuarà celebrant anualment.

Volem aprofitar aquest espai per agrair a totes les persones que d'alguna manera han fet d'aquest trofeu una realitat. Moltes gràcies!

Dia Internacional de les Dones

El dia 8 de març és el Dia Internacional de les Dones, una data per reivindicar els drets que ens manquen, celebrar els drets que hem guanyat i mostrar respecte i orgull per totes les dones que han lluitat des de sempre i des de tots els àmbits, per millorar i construir un món millor, i en especial, per a totes les nenes, noies i dones. I també per donar veu a les dones que no es poden defensar ni lluitar des de primera línia.

Entenem que la lluita feminista i obrera ha de ser cada dia i en tots els àmbits: a casa, a l'escola, als llocs de treball, a la sanitat, a la cultura, a la política, Des dels contes que expliquem a la nostra mainada, l'exemple que els donem, la manera que ens expressem, les injustícies que denunciem, fins als micromasclismes que passen desapercebuts, entre molts d'altres. Per tant, tant si ets dona com home, tinguis filles o fills, reivindicar aquest dia és important.

És per tot això que des de l'AFA del 9d4t volem sumar-nos a la reivindicació per aconseguir eliminar rols, tòpics, estereotips de gènere i conductes sexistes i masclistes, ja que entenem que totes i tots hem de ser part activa cap a la igualtat.

Cal que ens reeduquem per identificar aquestes discriminacions, corregir-les i d'aquesta forma, no perpetuar-les a les properes generacions.

Arran d'aquest plantejament, hem creat una comissió de Gènere dins de l'AFA amb l'objectiu d'aconseguir que l'alumnat, l'equip de mestres, i les famílies, tinguin el màxim d'informació i formació per aconseguir una comunitat inclusiva. I com a primera acció, hem organitzat la xerrada 'Educar per prevenir la violència de gènere', a càrrec de la Gemma Lienas, gran comunicadora, escriptora, i una referent en el nostre país en temes de feminisme i d'educació.

Aquesta xerrada, programada pel divendres 4 de març, s'ha organitzat amb l'entitat ENGINY-era i s'ha obert a les famílies de l'escola, a l'equip docent i PAS, convidant també a les regidores d'Educació i Igualtat de l'Ajuntament de Quart.

Esperant poder fer moltes més accions, aprofitem per a desitjar-vos una molt bona primavera!

Gaudint de la Treva de la Covid-19

Les grades amb jugadors, familiars i seguidors en les convocatòries on s'ha de venir a animar als nostres equips. La sensació de normalització queda diluïda en veure l'acostumada mascareta.

Partits com el jugat de la lliga EBA contra el Barça. Decisius, on es necessitava una important victòria, ens fan mirar pel retrovisor i enyorar aquells dies que érem al·lilens als canvis que la societat ha experimentat durant dos anys. Si senyors, el març del 2020 va arribar per resistir-se a marxar. Però tots hem fet el necessari per poder reactivar la tan desitjada necessitat de normalització. Som conscients de continuar alertats, però hem de mirar endavant amb goig pel que tornem a tenir.

Ganes de més i desitjant poder viure-les plegats.

L'Associació de Defensa Forestal de Quart

L'ADF de Quart està format per un grup de propietaris forestals que cuida la vida de la muntanya que és el nostre barri. La nostra feina és discreta però important.

L'ADF té un objectiu prioritari: La prevenció d'incendis al massís de les Gavarres.

Tots som voluntaris i treballem amb tècnics especialistes i en col·laboració contínua amb l'Ajuntament.

Ens preocupa que els bombers puguin accedir al massís en cas d'emergència i puguin fer la seva feina de la forma més segura per tothom.

Gràcies al departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, que ens facilita mapes elaborats per ells, sabem on actuar: per una banda, són les rutes principals que els bombers poden utilitzar en cas de foc a les Gavarres, que, en el cas del nostre municipi, són les dues carreteres asfaltades i sis pistes forestals. Quan s'ofereixen subvencions i rebem diners, contractem empreses locals (normalment de Quart) per mantenir aquestes pistes transitables pels bombers, i també per mantenir els marges lliures de vegetació. Aquesta és una de les tasques principals que fem.

Per altra banda, des de Medi Ambient també ens han proposat crear espais de refugi pels bombers i netejar cadenes de muntanya estratègiques per poder parar un foc, com hem fet, per exemple, a la finca de can Roure.

A l'estiu les ADF de les Gavarres, Ardenya i Montgrí col·laborem en la detecció dels focs que s'encenen cada any al voltant de les Gavarres. D'aquesta forma, podem sufocar-los abans que no es transformin en un incendi.

La vigilància de les columnes de fum és importantíssima. És absolutament essencial per la prevenció de possibles incendis. Agraïm de tot cor la col·laboració del veïnat que ajuda i es preocupa per la seguretat del medi i de tots i totes. Volem aprofitar aquest breu article per donar les gràcies a les persones que ens ajuden a fer de les Gavarres un lloc més segur. Gràcies, gràcies, gràcies!

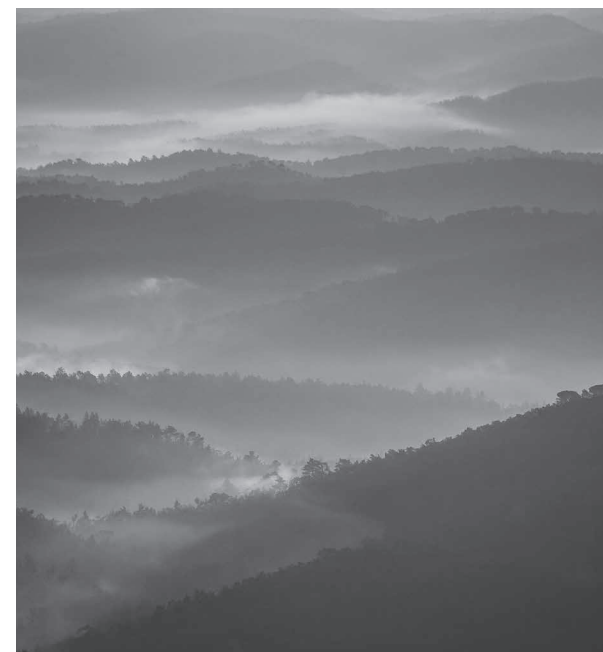
També des de l'ADF hem creat un grup de veïns i veïnes que viuen o passen temporades a les Gavarres i que han volgut compartir el seu telèfon amb nosaltres. Els hem afegit a un grup de WhatsApp per poder avisar-los en cas de foc. Per sort, fins ara aquest grup només s'ha hagut d'utilitzar més aviat per trobar gossos perduts, ajudar al veïnat amb problemes o comunicar esdeveniments que succeeixen a la muntanya.

Per altra banda, de tant en tant fem quedades amb els veïns i veïnes per fer neteges selectives a la zona. L'última vegada, vam fer-ho amb el veïnat de prop de la carretera GIV-6641, on vam fer una neteja de brossa, vidres, plàstics i altres deixalles que hi havia als marges de la carretera.

I així anem fent cosetes per millorar el nostre entorn. Confiam que això farà que quan la gent vingui a la nostra muntanyeta, la cuidi tant o més que nosaltres.

Gràcies per estimar el medi, la natura, la muntanya i, sobretot, les Gavarres. Estimar-les és cuidar-les.

La junta de l'ADF de Quart
(Kathrin Schmidhauser, Carme Gras, Quim Frigola, Judith i Ramon Comas)

Viu a Quart

Projecte d’identitat cultural i igualtat: Terra de dones

Des de les àrees d'Identitat Cultural i d'Igualtat de l'Ajuntament de Quart es vol dedicar tot el mes de març a la reivindicació del paper de la dona des de la seva fusió amb un dels trets identitaris més rellevants del municipi: la terra.

La terra, element femení que forma part del medi i un dels quatre elements essencials de la natura (juntament amb l'aigua, el foc i l'aire), és també la matèria bàsica que s'ha utilitzat a Quart per impulsar des de fa segles els obradors de terrissa i l'ofici artesanal de terrisser. Unes professions en les quals les dones han tingut un paper rellevant, però que ha estat silenciats al llarg de la història. Per aquest motiu, l'Ajuntament de Quart les vol visibilitzar i donar-los el paper rellevant que els pertoca.

Així mateix, la terra també és sinònim de territori, de proximitat, de sostenibilitat, d'art, de creació i de tradició. Per això, l'Ajuntament ha decidit aprofitar la commemoració del dia 8 de març, Dia Internacional de les Dones, per preparar tot un seguit d'actes que

s'estenguin al llarg de tot el mes amb l'objectiu de donar visibilitat a les dones del territori destacades en diferents àmbits professionals, sobretot en el món de l'art, i que tinguin alguna vinculació amb la terra i el fang.

Aquesta iniciativa ja es va iniciar l'any 2020 però va quedar aturada a causa de la pandèmia de la Covid-19. Ara, dos anys després, es pretén reprendre el projecte que neix amb la intenció de ser un esdeveniment anual que es consolidi any rere any com una plataforma per donar a conèixer el passat i el futur de les dones del territori i la seva vinculació amb la terra.

S'aprova el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal

El ple de l'Ajuntament de Quart es va reunir en sessió extraordinària el passat dilluns 31 de gener per dur a terme la votació del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM). Aquest instrument d'ordenació urbanística integral del terme municipal de Quart ha quedat aprovat provisionalment, a l'espera de l'aprovació definitiva per part de la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona.

El Pla proposa un desenvolupament urbanístic sostenible, amb propostes de models d'ocupació que eviten la dispersió en el territori i que afavoreixen la cohesió social. A més, s'hi considera la rehabilitació i renovació en sòl urbà i es posa atenció a la preservació i millora dels sistemes de vida tradicionals amb l'objectiu de consolidar un model de territori globalment eficient.

Una de les principals necessitats per les quals sorgeix aquest Pla és la d'establir les capacitats de creixement del municipi, tant des del punt de vista residencial com d'activitats econòmiques. En concret, el POUM recull un creixement moderat del poble, per sota dels 200 habitatges. Aquesta xifra se sumará als 250 habitatges aproximats que actualment es poden construir al municipi. En concret, un cop aprovat definitivament el POUM, Quart podrà créixer, en total, en uns 450 habitatges, la majoria dels quals seran destinats a cases unifamiliars. Actualment el municipi té un alt grau de desenvolupament i compta amb un 90,14% de les zones urbanitzables executat en fase d'urbanització.

A més, també es tanquen perímetres del municipi que estaven inacabats o que es varen finalitzar abruptament i es reconeixen els Polígons d'Actuació Urbanística (PAU) ja existents,

se'ls incorpora al Pla i se'ls posa termini d'execució. En concret, el POUM proposa vuit PAU, un Pla de Millora Urbana (PMU), tres Plans Parcial Delimitats (PPU) i tres Plans Parcial No Delimitats (PPD).

El POUM també recull el llistat dels elements inclosos en el pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable del terme municipal. A partir de la seva aprovació definitiva es farà un procés de revisió d'aquest catàleg, que es té previst que s'iniciï abans del 2024.

Quart participa en la cinquena edició de ‘Al Gironès llegim’

L'àrea de Cultura del Consell Comarcal del Gironès ha presentat la cinquena edició del projecte 'Al Gironès llegim'. A l'acte hi ha intervingut la regidora de cultura de l'Ajuntament de Salt, Núria Heras; el conseller de cultura del Consell Comarcal del Gironès, Àdam Bertran, i el tècnic de cultura del Consell Comarcal del Gironès, Ramon Batlle. A més, també ha comptat amb l'assistència de diversos representants d'ens locals de la comarca del Gironès, entre ells de l'Ajuntament de Quart.

El projecte té per objectiu que la ciutadania del territori pugui créixer en la diversitat cultural aglutinant totes les activitats en un mateix marc. D'aquesta manera, el Consell Comarcal del Gironès promou que els ajuntaments esdevinguin els veritables responsables de la lectura.

Aquesta nova edició de 'Al Gironès llegim' compta amb la col·laboració de 16 municipis i una programació de prop de 104 activitats culturals gratuïtes i obertes a tothom, de les quals 21 estan organitzades per l'Ajuntament de Quart. La programació s'inicia el mes de febrer i culminarà el 29 d'abril amb una actuació especial

d'Arnau Tordera als Sants Metges de Sant Julià de Ramis.

Es pot consultar tota la programació de Quart a l'agenda del portal web de l'Ajuntament de Quart.

Caldera de biomassa a Quart

A finals del 2021 es van executar les obres d'instal·lació d'una caldera de biomassa amb l'objectiu de produir energia d'origen renovable que proporcionarà calefacció a tres equipaments públics de propietat municipal: l'Escola Santa Margarida, el Pavelló municipal i el Local Social. El projecte, que es troba emmarcat dins d'un conveni de col·laboració entre la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Quart, preveu un estalvi de 47.429 kg de CO2 l'any.

Com a municipi signant del Pacte d'Alcaldes, l'Ajuntament de Quart té com un dels seus objectius fer front al canvi climàtic a través de diverses actuacions, entre les quals es troba la implantació d'instal·lacions d'energies renovables. Amb aquesta finalitat, el maig de l'any 2020 el consistori va signar el Conveni de col·laboració entre la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Quart, pel cofinançament i les condicions d'execució i lliurament de la instal·lació d'una caldera de biomassa, cofinançat pel fons Europeu de Desenvolupament Regional.

El model energètic proposat en el conveni s'estructura en quatre prestacions principals: la gestió energètica integral, el manteniment preventiu de les instal·lacions, el manteniment correctiu amb la modalitat de garantia total i el subministrament i instal·lació de la caldera de biomassa i la xarxa de calor.

Els objectius que es pretenen assolir amb aquesta actuació són:

1. Millorar l'eficiència energètica
2. Augmentar la sostenibilitat de les fonts energètiques
3. Facilitar la gestió tèrmica dels equipaments
4. Aconseguir un important estalvi econòmic
5. Reduir la dependència dels inestables combustibles fòssils
6. Afavorir l'economia local amb subministrament des de petits productors de proximitat
7. L'actuació contempla totes les instal·lacions tèrmiques associades (sitja d'estella, sala de calderes i distribució hidràulica) així com la reforma de les instal·lacions actuals dels equipaments per incorporar-hi l'energia procedent de la biomassa.

Les emissions de CO2 anuals dels diferents sistemes actuals que seran substituïts per la xarxa de calor són de 49.405 kg de CO2 l'any, mentre que el nou sistema preveu que el total d'emissions anuals sigui de 1.976 kg de CO2 l'any, pel que es preveu un estalvi del 96% d'aquestes emissions, en concret 47.429 kg de CO2 l'any.

Els nadons nascuts aquest any a Quart tindran un regal personalitzat

Volem donar la benvinguda als nadons d'aquest 2022 i l'enhorabona a les seves famílies. Així que si aquest any arriba un nadó a casa vostra, passeu per l'Ajuntament a recollir el vostre val per intercanviar per una sorpresa de *QFactory*.

Nota: nadons nascuts entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2022.

L'1 de març s'ha iniciat el porta a porta

De la necessitat de gestionar els residus de manera més eficient, més responsable i més sostenible esdevé el servei de recollida de residus porta a porta. L'1 de març, amb el Consell Comarcal del Gironès s'ha implementat aquest el nou model a Quart, el qual suposarà un gran canvi per a tothom. Per això s'ha habilitat l'edifici de l'Estació Jove com a oficina d'atenció dos dies a la setmana: els dimarts de 4 de la tarda a 8 del vespre i els divendres de 9 del matí a 2 del migdia.

Per a més informació, us podeu posar en contacte amb el Gironès Recicla a través del correu electrònic info@elgironesrecicla.cat

S'amplien les hores de visita de medicina i infermeria del consultori

A partir de dilluns, 17 de gener, el metge Salvador Comas i la infermera Maria Àngels Burset visitaran també els divendres.

Aquesta ampliació modificarà els horaris de visita de pediatria que passaran de divendres a dijous, mantenint igualment les visites pediàtriques dels dilluns al matí i els dimecres a la tarda.

Deixalleria de Quart

Horari: De Dilluns a divendres de 15 a 19h i dissabtes de 10 a 14h

Què s'hi pot portar?

- Residus especials: pneumàtics, fluorescents, bateries de cotxe, pintures, vernissos, dissolvents, piles, olis minerals i vegetals, cosmètics, etc.
- Residus municipals reciclables: vidre, paper/cartró, matèria orgànica, tèxtil sanitari, envasos,

roba, olis vegetals, ferralla, restes de poda i jardineria, etc.

- Altres residus municipals: runes, mobles i electrodomèstics sense CFCs, fustes, vidres, restes de poda i jardineria.

No s'acceptaran en aquestes instal·lacions residus industrials, sanitaris, ramaders, radioactius, explosius, material pirotècnic, substàncies químiques auto-reactives o reactives amb l'aire, ni tot allò que l'Àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal estimi no apte per ser admès en aquesta instal·lació.

Per accedir:

Els usuaris domèstics es podran identificar amb l'APP (mateixa que la de la recollida Porta a Porta), o en el seu defecte, es podran identificar donant la seva adreça (per protecció de dades no es podrà identificar-se amb el nom).

Les activitats econòmiques, poden fer ús de la deixalleria. Per fer-ho s'han de donar d'alta omplint el formulari i aportant document necessària al Consell Comarcal. D'acord amb el reglament, tenen uns límits d'aportació gratuïts i uns d'altres abonant el preu públic corresponent. Enllaç del formulari i reglament d'ús (Consell Comarcal): <https://www.girones.cat/2017/01/02/deixalleries/>

S'obre una línia d'ajuts per fomentar l'autoconsum energètic

Les ajudes donen suport al finançament d'instal·lacions d'equips d'energia eòlica i fotovoltaica per a l'autoconsum; emmagatzematge d'energia, i implantació de sistemes tèrmics renovables en l'àmbit serveis i altres sectors productius. I, a partir del gener, també en l'àmbit residencial.

L'autoconsum a partir d'energies renovables beneficia tant qui en fa ús, que redueix els seus costos i pot

gestionar de manera més eficient l'energia que genera, com al conjunt del sistema, que disminueix la dependència de l'exterior Podran optar-hi ciutadania, empreses, entitats del Tercer Sector i administracions públiques.

Pla d'acció per millorar el Polígon Industrial Pla de l'Il·la

El passat 3 de febrer, de 2/4 de 9 a 2/4 de 10 del matí es va fer la primera reunió del 2022 amb l'objectiu d'impulsar el Polígon Industrial Pla de l'Il·la de Quart.

El punt de partida d'aquest impuls va ser el procés participatiu que es va dur a terme de juliol a octubre del 2021, el qual va proporcionar les bases dels principals aspectes que es requerien tant per la millora del polígon en sí com de les necessitats en l'ocupació i la relació amb el consistori.

Recollida de la poda

S'han d'anar a recollir sacs de ràfia de 1.000 l a l'Oficina del PaP.

Quan el sac de ràfia estigui ple es podrà sol·licitar la seva recollida trucant a l'Ajuntament.

La recollida es farà els dimarts de manera setmanal d'octubre a maig i quinzenal de juny a setembre.

També es podrà anar a la deixalleria de Palol d'Onyar per abocar les restes vegetals de poda.

Les restes de jardineria (no llenyoses) es poden deixar els dies que es recull la fracció d'orgànica, sense bossa de plàstic (en un cubell o cistell que es buidarà), sempre que el volum no superi els 80 litres.

Contes engrunats

El pi de can Blai

*A la terra dels avis i del pare,
joia del cor i de l'esguard delícia,
s'aixecava un sol pi de pinya vera.*

Maria Antònia Salvà. *EL PI VER.*

Hi havia una vegada un pi de llei -un pi ver com en diuen a Mallorca- que tenia un somni. De pins, n'hi ha de moltes menes però que siguin pins pinyers només n'hi ha una. I que tinguin un somni només hi ha el pi de can Blai.

Si mireu bé aquest pi que creix en una mota sense artigar entre el Celrà i can Blai, entendreu la diferència entre els pins que fan pinyes i els que no en fan. La diferència més important és la branca que fa com un para-sol o una campana. Un pi pinyer no és mai escamarlat. I el nostre pi té unes fulles llargues, verdes i punxegudes. I li agrada somniar.

Il·lustració: Kunsep MJ, 2021

El pi de can Blai somnia que vol ser el Pi de Formentor. Vol ser un pi que tingui un gran poema i que aquest poema es canti i fer-se gran i fort al cim d'un espadat, damunt el mar.

Però la realitat és que ni té mar, ni té espadat, ni té poema, ni té vistes. A vegades té una llebre que fa el jaç al seu costat. I algun tudó que resa —*Dolçíssim Jesús...* I també té una

pedra que podria semblar especial. Però ja no té res més.

Un dia -coses que passen- les coses van canviar.

Va arribar un nen i va fer una escala de nen que s'enfila fins a dalt de tot de la capçada. I només per això el pi de can Blai ara toca més d'arrel a terra i, si somnia, somnia quan tornarà el nen. I tampoc ja no s'avo-

rreix perquè ara pot mirar les cabres, el xai i les oques que pasturen tot el dia als marges de can Salvi.

Això sí, l'escala de nen que no li toqués pas!

Salut Ansietat

Equip d'infermeria de l'ABS
de Cassa de la Selva,
Consultori de Quart

L'**ansietat** pot ser una reacció normal davant de diferents situacions de la vida o pot ser una malaltia en si mateixa. La por a una situació real, recordada o imaginada, desencadena reaccions físiques que, si són intenses o es mantenen en el temps, fan patir i limiten la qualitat de vida.

Pot causar crisis de pànic, fòbies o ansietat generalitzada.

Les **crisis de pànic** a vegades són produïdes per una situació que pensem que ens supera, però sovint no tenen un desencadenant conegut. Quan les patim, creiem que morirem o que embogirem de forma imminent. Podem notar palpitations intenses, dificultat per respirar, pal·lidesa, sudoració, nàusees, vòmits, mal de cap, mareig i a vegades desmai. Les crisis de pànic duren uns minuts o com a màxim unes poques hores i cedeixen sense cap seqüela. Com que se solen repetir, generen una por intensa a les pròpies crisis.

Lluitar-hi en contra, intentar escapar d'elles o evitar-les pot tranquil·litzar temporalment, però també pot contribuir a la repetició dels episodis. Per familiaritzar-nos amb les crisis i fer que resultin menys desagradables, es poden induir voluntàriament les sensacions físiques associades al pànic. Per exemple, es pot induir una taquicàrdia mitjançant l'exercici físic.

La **fòbia** és una por injustificada i que no respon als raonaments en contra. Insistir-hi fa augmentar la por. Pot ser por a una situació concreta i que no limiti la vida de qui la pateix (por a les aranyes o a l'ascensor, per exemple).

L'agorafòbia, o por als espais oberts o a llocs públics, és més complexa i pot evolucionar cap a crisis de pànic i limitar la vida de qui la pateix, que deixa de sortir de casa, a vegades durant anys.

El **trastorn per ansietat generalitzada** el pateixen algunes persones que tenen un nerviosisme continu, angoixa vital permanent, pessimisme exagerat i símptomes que deterioreen la seva qualitat de vida, com ara palpitations, mal de cap, dificultat per concentrar-se, insomni, dolors toràcics, molèsties digestives o por de patir alguna malaltia.

Aquests símptomes solen durar més de 6 mesos.

Totes aquestes situacions tenen **tractament** eficaç i cal començar-lo el més aviat possible. Es recomana:

- Identificar els desencadenants de l'estrès.

- Fer petits canvis en el ritme de vida

- Mantenir hàbits saludables (cuidar l'alimentació, fomentar un bon descans nocturn, fer exercici físic, mantenir-se actiu/activa i cuidar l'autoestima).

- Reduir les exigències ambientals.

- Compartir i expressar preocupacions.

- Utilitzar tècniques de meditació i de relaxació.

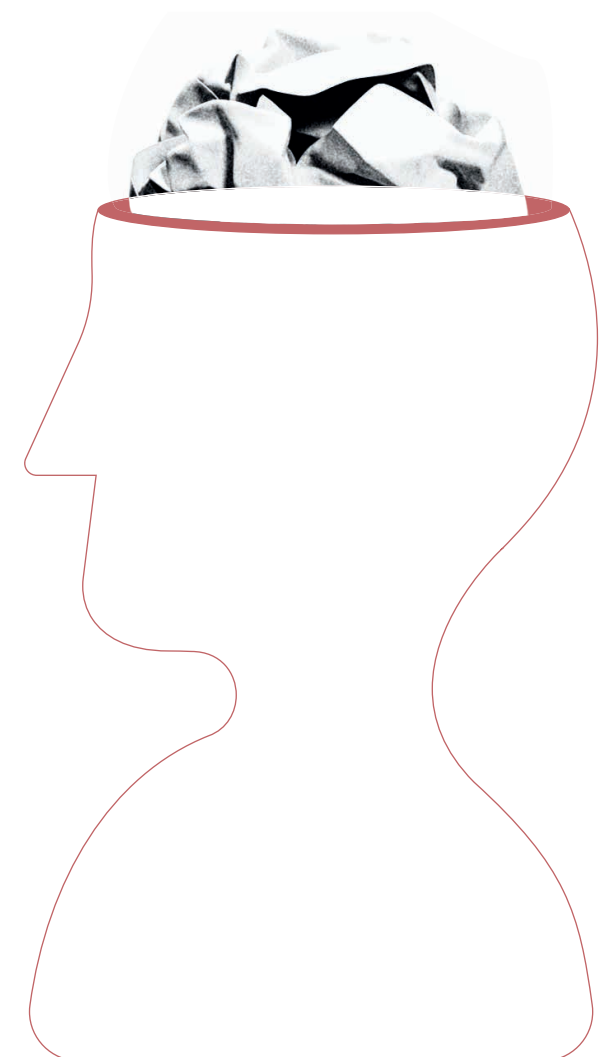
- Practicar activitats gratificants.

Si ens és difícil realitzar aquests canvis o no notem que el nostre estat d'ànim millori, es recomana acudir al nostre metge o metgessa i que valori l'inici de psicoteràpia o de medicació.

www.camfic.cat

L'ansietat pot ser una reacció normal davant de diferents situacions de la vida o pot ser una malaltia en si mateixa. La por a una situació real, recordada o imaginada, desencadena reaccions físiques que, si són intenses o es mantenen en el temps, fan patir i limiten la qualitat de vida."

Equip d'infermeria de l'ABS de Cassa de la Selva

Dades d'interès

Ajuntament de Quart

Tel. 972 46 91 71
Plaça de la Vila, 2
www.quart.cat
ajuntament@quart.cat

De dilluns a divendres
de 8 h a 13.30 h.

Serveis Socials

Educador Social Sr. Jordi Barniol
Dilluns i dimarts de 8 h a 15 h.
Dijous de 8 h a 12 h.

Treballadora Social
Sra. Gemma Bragnolí
Dimarts, dijous i divendres
de 8.30 h a 15.30 h. Per demanar
visita trucar al 972 20 19 62

Biblioteca Miquel Pairolí

Tel. 972 46 90 73

C/Tren, 49 http://www.
bibgirona.cat/biblioteca/Quart/
contents/137-presentacio

Matins: Dimarts i divendres
de 9.30 h a 12.30h.

Tardes: De dilluns a divendres de
16.00 h a 20.00 h.

Bibliopiscina: Dilluns, dimecres i
divendres de 18 h a 20 h
(La Biblioteca romandrà tancada).

Pavelló poliesportiu

Tel. 972 46 87 84
C/Modeguer, 38
De dilluns a divendres de 17 h a 21 h.

Serveis tècnics

Tel. 972 46 91 71
ajuntament@quart.cat
Dilluns a divendres de 12 h a 14 h.

Urgències

Tel. 112

Jutjat de pau

Tel. 629 51 69 95
Dijous de 9 h a 14 h.

Ràdio Quart FM (lQuart FM 101.0)

Tel. 972 46 87 81
Plaça de la Vila, 1
radio@quart.cat

Assessorament a les entitats

Tel. 972 468 783
C/ Tren, 56
entitats@quart.cat
De dilluns a divendres de 8.30 h a 14 h.

Prodaisa

(incidències aigua municipals)Tel.
972 202 078

Parròquia

Tel. 972 46 90 83 (Quart)
Tel. 972 21 18 63 (Palol d'Onyar)

Llar d'Infants La Baldufa

Tel. 972 46 81 17
C/ Escoles, 9 http://baldufaquart.
wixsite.com/baldufa
baldufa.quart@gmail.com

Escola 9d4t

Tel. 972 468 344
C/ Mas Ferriol, 1-3
http://agora.xtec.cat/escola9d4t/
b7009242@xtec.cat
Denúncies casos de Bulling
Tel. 900 01 80 18

Escola Santa Margarida

Tel. 972 469 381
C/Tren, 60
www.xtec.cat/ceipstamargarida
b7002922@xtec.cat

Elecnor

(incidències enllumenat municipal)
Tel. 900 10 20 64

INS Vilablareix

Tel. 972 406 005
C/ Marie Curie, 1 17180 Vilablareix
https://sites.google.com/
insvilablareix.cat/insvilablareix/inici

Institut d'Assistència Sanitària (IAS) Consultori de Quart

Demanar hora T. 93 326 89 01
Per demanar hora urgent, trucar al
consultori: T. 972 18 90 45

Per urgències fora d'horari:
Centre d'atenció primària de Cassà
de la Selva: C/ Bassegoda, 11
17244 Cassà de la Selva
T. 972 46 38 83

Per emergències vitals trucar al 061
Per demanar hora per internet:
www.ias.cat

Correus Quart

Crta. Girona, 27
Horari: De dilluns a divendres,
de 8.30 h a 10.30 h.

Pastafang

Hola sóc en *Pastafang!*

*De tant en tant sortiré a les planes
del Celrà i us aniré proposant jocs
i entreteniments, explicant històries
o mostrant peces de terrissa antiga
de les que es feien a Quart.*

Segur que ens ho passarem molt bé!

*A més si voleu podeu escriure'm
i preguntar-me coses de Quart,
si puc us respondré. Fins aviat!*

AJUNTAMENT DE QUART